

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY VA O'RTA MAXSUS TA'LIM VAZIRLIGI
TOSHKENT DAVLAT SHARQSHUNOSLIK UNIVERSITETI

«KELISHILDI»

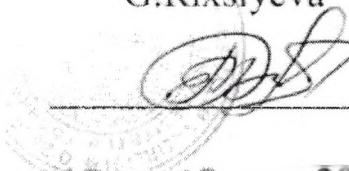
Oliy va o'rta maxsus ta'lif
vazirligi

2021 y.

«TASDIQLAYMAN»

TDSHU rektori
G.Rixsiyeva

«15» 07 2021 y.

5A120302 – Tarix (yo'nalishlar va faoliyat turlari bo'yicha)
magistratura mutaxassisligiga kiruvchilar uchun
maxsus (ixtisoslik) fanlaridan
D A S T U R

Toshkent - 2021

Annotatsiya

Dastur 5A120302 Tarix (yo‘nalishlar va faoliyat turlari bo‘yicha) magistratura mutaxassisligiga kiruvchilar uchun maxsus (ixtisoslik) fanlaridan 5120300 – Tarix (mamlakatlar va mintaqalar bo‘yicha) ta’lim yo‘nalishining 2017/2018 o‘quv yilida tasdiqlangan o‘quv rejasidagi asosiy fanlar asosida tuzilgan.

Tuzuvchilar:

T.f.d. prof. N.E. Karimova TDSHU Xitoy tarixi, madaniyati, siyosati va iqtisodiyoti kafedrasi professori.

T.f.d., prof S.B. Shodmanova – TDSHU Sharq mamlakatlar tarixi va antropologiyasi kafedrasi mudiri.

T.f.n., katta o‘qituvchi K.S. Azimov– TDSHU Sharq mamlakatlar tarixi va antropologiyasi kafedrasi dotsenti.

Taqrizchilar:

D.A. Alimova – O‘z RFA Tarix instituti “Tarixshunoslik, manbashunoslik va tarixiy tadqiqot metodlari” bo‘limi boshlig‘i, tarix fanlari doktori, professor

N. Mustafayeva – O‘zR FA Tarix instituti “Tarixshunoslik, manbashunoslik va tarixiy tadqiqot metodlari” bo‘limi guruh rahbari tarix fanlari doktori, dotsent

Dastur Toshkent davlat sharqshunoslik universiteti Kengashining 2021 yil 01 iyuldagি 11-sonli majlisida muxokama qilingan va tasdiqlangan.

Kirish

Mazkur dastur Toshkent davlat sharqshunoslik universiteti magistraturasining 5A120302 Tarix (yo‘nalishlar va faoliyat turlari bo‘yicha) mutaxassisligiga kirish imtihonlari uchun tuzilgan va unda 5120300 – Tarix (mamlakatlar va mintaqalar bo‘yicha) ta’lim yo‘nalishi o‘quv rejasidagi Jahon tarixi va O‘rganilgan mamlakat (mintaqa) tarixi fanlariga tegishli mavzular qamrab olingan.

Universitet magistraturasi mutaxassisliklarining barchasida mutaxassislikka mos fanlar bo‘yicha kirish imtihonlari yozma ish shaklida o’tkaziladi. Yozma ishlar topshiriqlari uch qismdan iborat qilib belgilanadi va 100 ballik baholash mezonlari qo’llanadi:

1.Birinchi qism fanning umumnazariy masalalari – 30 ball;

2.Ikkinchi qism tegishli mamlakat yoki mintaqaga oid masalalar – 30 ball;

3.Uchinchi qism sharq tillaridan tegishli mazmun va hajmdagi matnlarning ona tiliga yozma tarjimasi – 40 ball.

100 ballik baholash mezonlari dastur nihoyasida keltiriladi.

1. Jahon tarixi

Qadimgi davr bo‘yicha: Jahon mamlakatlari va mintakalarning moddiy va ma’naviy madaniyatini, tarixiy merosini, iqtisodiy, siyosiy, ijtimoiy va etnik muiosabatlarga oid manbalar va ma’lumotlarni bilishi va tahlil qila olishi. Qadimgi Osiyo malakatlari tarixiga oid asosiy manbalar va tarixshunoslik tadqiqotlari bo‘yicha bilm va ko‘nikmalariga ega bo‘lishi; tarixshunoslik tadqiqotlarning kadimgi dunyo maktablarini bilishi shart.

Qadimgi Sharqda ilk svilizatsiyalarning vujudga kelishi, Shahar madaniyatining shakllanishi, qishloq xo‘jaligi, xo‘jalik yuritish tizimlari, madaniy-gumanitar hayot haqidagi ma’lumotlarni bilishi, adabiyotlarni tahlil qilaolishi lozim. Qadimgi Sharq svilizatsiyalari: xususan Misr, Mesopotamiya, Ossuriya, Finikiya, Urartu, Hindiston, Xitoy, Arabiston yarimoroli svilizatsiyalarining xususiyatlar, davriy chegarasi, geografik qamrovi, ulardagi tizimlar, xo‘jalik va madaniy hayot tiplari va xalqaro hamkorlik aloqalari haqida bilim va ko‘nikmalarga ega bo‘lishi. Shuningdek, qadimgi davr Yevropa svilizatsiyalari, Yevropadagi ilk shahar-davlatlar, ulardagи xo‘jalik va madaniy hayot, joriy tizimlar va sulolaviy kurashlar haqida bilishi, ularni qiyoslay olishi, shu davrga oid manba va adabiyotlarni tahlil qilaolishi lozim.

O‘rta asrlar. Dunyo tarixida o‘rta asrlar tushunchasi, o‘rta asrlarning xronologik chegarasi, u bilan bog‘liq muammolar, o‘rta asrlarni davrlarga bo‘lish masalasi. O‘rta asrlar Sharq tarixiga oid manba va adabiyotlarni bilishi, ularni qiyosiy tahlil qilaolishi. O‘rta asrlar Yevropa tarixidagi “xalqlarning buyuk ko‘chishi”, manufakturalarning shakllanishi, birja, yarmarkalarning faoliyati, ilk

qirolliklarning vujudga kelishi, davlatchilik munosabatlarining vujudga kelishi, Yevropa renessansi haqida bilimlarga ega bo‘lishi.

O‘rta asrlar Sharq mamlakatlar tarixining taraqqiyot xususiyatlari, xo‘jalik va madaniy hayot shakllari, o‘rta asr Xitoy, Hindiston, Uzoq sharq, Janubi-sharqiy Osiyo, Yaqin va O‘rta Sharq mamlakatlaridagi davlatchilik masalalari, harbiy tizim, yer egalik turlari, soliq tizimi, g‘oyaviy va siyosiy qarashlar tizimi, boshqaruvin an‘analari, harbiy to‘qnashuvlar haqida bilimlarga ega bo‘lishi.

Yangi va eng yangi davr. Buyuk geografik kashfiyotlar, kapitalistik munosabatlarning vujudga kelishi, sanoat tarmoqlarining vujudga kelishi, sharq mamlakatlarining mustamlaka va yarim mustamlakaga aylantirilishi, ularning imperialistik siyosatining xususiyatlari, sharqda siyosiy va mafkuraviy g‘oyalarning shakllanishi. Mustamlakachilikka qarshi ozodlik kurashlari. Birinchi jahon urushining boshlanishi, uning sharq va g‘arb davlatlari hayotiga ta’siri, birinchi jahon urushining dunyo tarixidagi ahamiyati, sharq davlatlarida ozodlik harakatlarining avj olishi. Ikkinchi jahon urushining boshlanishi va uning dunyo xalqlari tarixiy taraqqiyotidagi ahamiyati, urushdan keyingi Yevropa davlatlarining integratsiyalashuv jarayonlari, yangi iqtisodiy-siyosiy munosabatlarning vujudga kelishi. Sharqiy Yevropadagi sotsialistik tuzumning vujudga kelishi va uning inqirozi. Sharq mamlakatlarida mustaqil davlatlarning vujudga kelishi, Yaqin sharqda mojaro va inqirozlarning kuchayib borishi, Uzoq Sharq va Janubi-sharqiy Osiyodagi siyosiy rejimlarning xususiyati, Sovuq urushi sharayotida Sharq mamlakatlarining siyosiy tizmlarining xususiyati. Sovuq usrushning tugashi, ko‘p qutubli dunyoning shakllanishi, Sharqiy Yevropa va Markaziy Osiyoda yangi mustaqil davlatlarning shakllanishi, yangi xalqaro munosabatlarning xususiyatlari.

Zamonaviy bosqichda Sharq davlatlarining o‘ziga xos xususiyatlari haqida bilishi, ularni aniq ma’lumotlar bilan tahlil qilaolishi, adabiyotlarni qiyosiy o‘rganishi va ular xususida mustaqil fikrga ega bo‘lishi kerak.

2. O‘rganilgan mamlakat (mintaqa) tarixi

Qadimgi davr. Sharq mintaqalarining qadimgi xududlari, ularning eng qadimgi davlatlari. O‘rganilayotgan mamlakat tarixiga oid manbalar. Moddiy madaniyat yodgorliklari. Tarixshunoslik masalalari. Xududlarning tabiiy sharoiti va aholisi haqida bilishi mazkur masalalarga oid adabiyotlarni tahlil qila olishi kerak.

Qadimgi sharq va g‘arbda o‘troq dehqonchilikning paydo bo‘lishi. Eng qadimgi sinfiy jamiyatning paydo bo‘lishi. Qadimgi podsholiklarning tashkil topishi va ularning yuksalishi. Podsholarning hukmronligi. Qo‘sni qabilalar tomonidan istilo qilinishi. Sulolar tarixi. Davlat hokimiyatining tashkil topishi. Istilochilik yurishlari. Iqtisod va ijtimoiy munosabatlar. Xo‘jalikning rivojlanishi. Yer egaligi. Davlat hokimiyati turlari va diplomatiyaga oid ma’lum bilimlarga ega bo‘lishi kerak. Ijtimoiy tabaqalanish va qulchilikning rivojlanishi. Kambag‘al va quyllarning qo‘zg‘olonlari. Yagona davlatning parchalanish davri. Qadimgi madaniyat. Qadimgi yozuvlar. Din. Davlat e’tiqodi va podshoning

ilohiyashtirilishi. Adabiyot. Tasviriy san'at. Ilmiy bilimlarning vujudga kelishi kabi manba va adabiyotlardan foydalangan holda fikr va mulohazalar bildirishi kerak.

O'rganilayotgan mamlakat (mintaqa)ning o'rta asrlar tarixi; O'rganilayotgan mamlakat VI-XI asrlarda. Ilk o'rta asr davlatlarining vujudga kelishi. Feodal munosabatlarning vujudga kelishi. Xalq qo'zg'olonlari. Saltanatlarning qulashi. Ilk o'rta asr madaniyati. O'rganilayotgan mamlakat XI-XVI asrlarda. Saltanatlarning tashkil topishi. Harbiy yurishlar. Qo'shni davlatlar tomonidan istilo qilinishi. Imperiyalarning tashkil topishi va ularning kengayishi. Davlatlarning inqirozga uchrashi. Mamlakatda mustaqil knyazliklarning vujudga kelishi. Feodal tarqoqlik davri. Diniy islo Hatchilik harakati.

Mustamlakachilik harakati. O'rganilayotgan mamlakat o'rta asrlarning so'nggi davrida. Imperator hokimiysi va mahalliy sulolalar. Saltanatlarning tushkunlik davri. Buyuk geografik kashfiyotlar va ularning oqibatlari. XVII asrda Yevropa ekspansiyasining kuchayishi. XIII-XVII asr o'rtalarida madaniyat.

O'rganilayotgan mamlakat (mintaqa)ning yangi tarixi. Yangi tarixning asosiy qismi va ikki bosqichi. 18 asr ikkinchi yarmi – 19 asrlarda o'rganilayotgan mamlakat (mintaqa)larning ijtimoiy-iqtisodiy rivojlanishi. Feodal yer egaligi shakllari va feodal ekspluatatsiya usullari. Feodal nizolar. Feodal ishlab chiqarish munosabatlarning yemirilishi. Ilmiy-texnikaviy va ijtimoiy - siyosiy inqiloblar. Iqtisodiy inqirozlar. Kapitalistik munosabatlarning shakllanishi, kapitalistik ishlab chiqarishning rivojlanish yo'llari, kapitalistik rivojlanishning asosiy belgilari. Siyosiy tuzumlarning o'zgarishi. Yangi milliy davlatlarning vujudga kelishi, ularning konstitutsiyalari. Mamlakatlarning milliy birlashishi. Ichki va tashqi islohatlar, ularning mohiyati. Siyosiy partiyalarning tashkil topishi va kasaba uyushmalar. XIX asr oxiri – XX asr boshida o'rganilayotgan mamlakat (mintaqa)larning ijtimoiy-iqtisodiy taraqqiyoti. Ijtimoiy-siyosiy islohatlar. Xukumdorlarning ichki va tashqi siyosati.

Xalqaro vaziyat. Xalqaro munosabatlar. Fuqaro urushlari, mintaqaviy urushlar. O'rganilayotgan mamlakat (mintaqa)lar birinchi jaxon urushi yillarida. Urush yillarida mamlakatlarining ichki siyosati. Mustamlakachilik siyosati. Mustamlakalar uchun raqobat. Milliy-ozodlik xarakatlari. Mustamlaka siyosatining ijtimoiy-iqtisodiy oqibatlari. Yangi ijtimoiy kuchlarning shakllanishi.

O'rganilayotgan mamlakat (mintaqa)ning eng yangi tarixi. Urushdan keyingi tinchlik (1918-1920). O'rganilayotgan mamlakat (mintaqa)larning iqtisodiy, ijtimoiy va siyosiy rivojlanishi. Ichki siyosati. 1929-1933 yil jaxon iqtisodiy inqirozi. Iqtisodiy va siyosiy islohatlar. O'rganilayotgan mamlakat (mintaqa)larda ichki siyosat. Siyosiy partiyalar. Siyosiy kurashlar. Davlat tuzumidagi o'zgarishlar. Tashqi siyosat. Xalqaro munosabatlar. Xududiy muammolar. Siyosiy barqarorlik. Mustamlakalar uchun kurash. Neft masalasi. Milliy-ozodlik harakatining ko'tarilishi. Mustamlaka tuzumining inqirozga yuz tutishi. Yaqin Sharq muammosi va uni hal etish yo'llari. Davlat va siyosiy arboblar. Sotsialistik tuzumning yoyilishi. Sharqda sotsializmning isom yo'nalishi.

O‘rganilayotgan mamlakat (mintaqa)lar ikkinchi jahon urushi arafasida. Xalqaro vaziyat. Xristan va musulmon dunyosi. Davlatlarning o‘zaro iqtisodiy, siyosiy va madaniy munosabatlari. Xalq ozodlik xarakatining ko‘tarilishi. Inqilobiy kurashlar. Agressiv urushlar. Yirik davlatlar o‘rtasidagi raqobatchilikning kuchayishi, bu kurashning markazlari. Ayrim davlatlarning iqtisodiy qudratining kuchayishi va dunyo siyosatidagi rolining oshishi.

Ikkinchi jahon urushi (1939-1945). Urushning davrlari. Boshlang‘ich davr. Urushda tub burilish. Urush yakuni. «Sovuq urush» davrining boshlanishi. «Sovuq urush» ning kelib chiqishi sabablari. Hududiy masala. BMTning tashkil topishi. Harbiy-siyosiy bloklar. Siyosiy xaritadagi o‘zgarishlar.

1945-1990 yillarda o‘rganilayotgan mamlakat (mintaqa)lar. Iqtisodiy o‘sish va uning omillari. Siyosiy kuchlarning jamiyatda tutgan o‘rni. Xududiy muammolar. Davlatlarning tashqi siyosati. Totalitar tartiblarning o‘rnatalishi. Qatag‘onlar. Kommunistik rejimga qarshi qo‘zg‘olonlar.

XXI asrdagi siyosiy tizimlar, ijtimoiy-siyosiy munosabatlari. Iqtisodiy va siyosiy o‘zgarishlar. Miliy siyosat.

MUTAXASSISLIKKA OID MATNNI O‘RGANILGAN SHARQ TILIDAN ONA TILIGA TARJIMA QILISH(600-800 b.b.)

Magistraturaga qabul sinovlarining birinchi bosqichida mutaxassislik fanlaridan yozma ishlar topshiriqlari bo'yicha talabalar bilimini baholash mezonlari

Qabul sinovlarini baholash uchun maksimal baho - **100 ball** etib belgilanadi.

Mutaxassislik fanlari bo'yicha kirish sinovi biletlarining har birida 3 tadan savol bo'lib, ular quyidagi mezonlar asosida baholanadi:

1. Birinchi va ikkinchi savollar mutaxassislik fanlariga tegishli bo'ladi. Ularning har biriga yozilgan javoblarni baholash **30 ball** doirasida amalga oshiriladi.

Savol bo'yicha javoblarni baholash quyidagi jihatlarni hisobga olgan holda amalga oshiriladi:

- nazariy va amaliy bog'liqlikda yoritilgan;
- mazmunni yoritishda mustaqil ilmiy mushohada yuritish iqtidori mavjudligi;
- nom va ilmiy atamalarni bilish darajasi;
- keltirilgan faktlarning hozirgi davrdagi jarayonlar, o'zgarishlar bilan o'zaro aloqadorlikda ochib berilganligi, chuqur ilmiy tahlil etilgan hamda xronologik jihatdan to'g'ri yoritilganligi;
- muammoni tizimli mustaqil tahlil qilganligi, o'z fikrini erkin va mustaqil ifoda eta olganligi.

BAHOLASH SHKALASI:

1. Fikr aniq va izchil ifodalangan, barcha savollar mutlaqo to'liq yoritilgan va bunda tegishli ilmiy adabiyotlarga tayanilgan va har tomonlama chuqur asoslangan javoblarga **26-30 ballgacha - a'lo** baho qo'yiladi.

2. Savolga nisbatan to'liq javob berilgan, fikr izchil ifodalangan, lekin bunda tegishli ilmiy va uslubiy adabiyotlarga kamroq e'tibor berilgan bo'lsa, **21-25 ballgacha - yaxshi** baho qo'yiladi.

3. Savolga qisman javob bera olgan va ma'lum darajada ilmiy, o'quv-uslubiy adabiyotlaridan foydalangan bo'lsa, **17-20 ballgacha - qoniqarli** baho qo'yiladi.

4. Fikr aniq ifoda etilmagan, savolga qisman bo'lsada to'g'ri javob berilmagan, tegishli ilmiy, o'quv-uslubiy adabiyotlardan mutlaqo foydalanilmagan javoblar uchun **0-16 ballgacha - qoniqarsiz** baho qo'yiladi.

2. Uchinchi savol bo'yicha mutaxassislikka oid (ijtimoiy-siyosiy, iqtisodiy, madaniy, badiiy) mavzulardagi va 600 belgi atrofidagi hajmga ega sharq tilidagi matnni ona tiliga tarjima qilinadi.

Yozma tarjimani baholashda **40 ballik mezon qo'llanadi**. Matn tarjimasi quyidagi mezon asosida baholanadi:

BAHOLASH SHKALASI:

a) matnni to‘liq 100% tarjima qilsa	40 ball
b) 90 % tarjima qilsa	36 ball
v) 80% tarjima qilsa	32 ball
g) 70% tarjima qilsa	28 ball
d) 60% tarjima qilsa	24 ball
e) 50% tarjima qilsa	20 ball
j) 50% dan kam tarjima qilsa	0 ball

Tarjima hajmidan kelib chiqib, baholashda oraliq ballar korsatkichlari ham qollanishi mumkin.

Yozma ish natijalari bo‘yicha sinov yakunida yig‘ilgan ballar jamlanadi va quyidagicha baholanadi:

1. 86 - 100 ballgacha – “a’lo”;
2. 71 - 85 ballgacha – “yaxshi”;
3. 56 – 70 ballgacha – “qoniqarli”;
4. 0 – 55 ballgacha – “qoniqarsiz”

ADABIYOTLAR RO‘YXATI

Rahbariy adabiyotlar

1. Мирзиёев Ш.М. Эркин ва фаровон, демократик Ўзбекистон давлатини биргаликда барпо этамиз. Ўзбекистон Республикаси Президентининг лавозимига киришиш тантанали маросимига бағишлиланган Олий Мажлис палаталарининг қўшма мажлисидаги нутqi. –Т.: “Ўзбекистон” НМИУ, 2016. – 56 б.
2. Мирзиёев Ш.М. Қонун устуворлиги ва инсон манфаатларини таъминлаш – юрт тараққиёти ва халқ фаровонлигининг гарови. Ўзбекистон Республикаси Конституцияси қабул қилинганинг 24 йиллигига бағишлиланган тантанали маросимдаги маъруза. 2016 йил 7 декабрь. – Т.: “Ўзбекистон” НМИУ, 2016. – 48 б.
3. Мирзиёев Ш.М. Буюк келажагимизни мард ва олижаноб халқимиз билан бирга қурамиз. - Т.: “Ўзбекистон” НМИУ, 2017. – 488 б.

Arab mamlakatlari tarixi

1. Актуальные проблемы Арабского мира. Взаимосвязь и взаимовлияние внутренней и внешней политики. М., 1999.
2. Большаков О.Г. История халифата: Т.2. Эпоха великих завоеваний. (633-656). М., 2000.
3. Большаков О.Г. История халифата. Т.1. Ислам в Аравии (570-633). М., 2000.
4. Васильев В. История Востока. 2-том. М., 2004
5. Вигасин А., Данномаев М. История Древнего Востока. Учебник. М., 2001.
6. Внешняя политика стран Ближнего и Среднего Востока. М, 2000.
7. Восток: рубеж 80-х годов XX века. Освободившиеся страны в современном мире. М., 1994.
8. Доронин Н.И. Международные конфликты на Ближнем Востоке. 80 - 90 е годы XX века. М., 1998.
9. Иванов Н.А. Османское завоевание Арабских стран 1516-1574. М., 2001.
- 10.Исаев В.А. Политические и экономические отношения между Арабскими странами. 1980 – 2000. М., 2000.
- 11.История Востока. Часть 1. Восток в древности. М., 1997.

12. Маншева Д.В. Религия и общественно-политическое развитие арабских и африканских стран с 80 - 90 - е годы ХХ века. М., 1999.
13. Мелкумян Е.С. Нефтяные монархии Аравийского полуострова. М., 2000.
14. Модестев С.А. Геополитика ислама. М., 2003
15. Мунавваров З. Узбекистан и арабский мир: перспективы сотрудничества. Т., 1996.
16. Немировский А.И. История древнего мира. Часть 1-2. М., 2000
17. Политическая история государств Азии и Северной Африки. ХХ век. 1-2 том. М., 1996.
18. Раджабов Р. Қадимги дунё тарихи. Т., 2009.
19. Степанс М.С. Мусульманский экстремизм. М., 2001.
20. Умумий тарих. Қадимги давр. Ўқув қўлланма. Т., 2010.
21. Фильшинский И.М. История арабов и халифата (750-1517). М., 1999.
22. Хасанов А. Гиясов Б. Дипломатия Египта. Т., 2000. История Востока. Часть 1. Восток в древности. М., 1997.
23. Немировский А.И. История древнего мира Часть 1-2. М., 2000.
24. Реза Годе М. Иран в ХХ веке. Политическая история М., 1994.

Eron tarixi

1. История Востока. Часть 1. Восток в древности. М., 1997.
2. Немировский А.И. История древнего мира Часть 1-2. М., 2000.
3. Реза Годе М. Иран в ХХ веке. Политическая история М., 1994.

Afg'oniston tarixi

1. Бобохўжаев М.А. Афғонистоннинг янги тарихи (1747-1918). Т., 1997.
2. Бобохўжаев М.А. Новая история Афганистана. Т., 1997.
3. Вигасин А., Данномаев М. История Древнего Востока. Учебник. М., 2001.
4. История Востока. Часть 1. Восток в древности. М., 1997.
5. Немировский А.И. История древнего мира. Часть 1-2. М., 2000.

6. Родригес А.М. Новейшая история стран Азии и Африки XX век. М., 2001.
7. Шумов С., Андреев А. История Афганистана. М., 2002.

Turkiya tarixi

1. Вигасин А., Данномаев М. История Древнего Востока. Учебник. М., 2001.
2. История Востока. Часть 1. Восток в древности. М., 1997.
3. Касимов А.М. Турция. Т., 1992.
4. Меер М.С. Еремеев Е. Краткая история Турции в средние века и новое время. М., 1992.
5. Немировский А.И. История древнего мира. Часть 1-2. М., 2000
6. Родригес А.М. Новейшая история стран Азии и Африки XX век I. II. III. М., 2001.

Hindiston tarixi

1. Аъзамова С., Обидов Б. Ҳозирги Ҳиндистон. Т., 1991.
2. Бонгард – Левин Г. Древнеиндийская цивилизация. История. Религия. Философия. М., 2000.
3. Вигасин А., Данномаев М. История Древнего Востока. Учебник. М., 2001.
4. Гадак Г.Н., Войнич И.В. Древний Восток. Индия, Китай, страны Юго-Восточной Азии. Хорвей, 1999.
5. Гиёсов Т.Ғ. Қадимги Ҳиндистон тарихи. Т., 2000
6. Ғиёсов Т.Ғ. Ҳиндистоннинг ўрта асрлар тарихи. Т., 2004.
7. Ғиёсов Т.Ғ. Ҳиндистоннинг янги тарихи. Т., 1999.
8. История Востока. Часть 1. Восток в древности. М., 1997.
9. Митрохин Л.В. Ҳиндистон янги аср бўсағасида. Т., 1992.
10. Немировский А.И. История древнего мира. Часть 1-2. М., 2000
11. Страницы истории и историографии Индии и Афганистана. М., 2000.
12. Хошимов И. Ҳиндистонда бобурийлар сулоласи салтанати. Т., 1996.

Pokiston tarixi

1. Бонгард-Левин Г. Древнеиндийская цивилизация. История. Религия. Философия. М., 2000.
2. Гадак Г.Н., Войнич И.В. Древний Восток. Индия, Китай, страны Юго-Восточной Азии. Хорвей, 1999.
3. Гиёсов Т.Ғ. Қадимги Ҳиндистон тарихи. Т., 2000
4. Ғиёсов Т.Ғ. Ҳиндистоннинг ўрта асрлар тарихи. Т., 2004.
5. Ғиёсов Т.Ғ. Ҳиндистоннинг янги тарихи. Т., 1999.
6. История Востока. Часть 1. Восток в древности. М., 1997.
7. Немировский А.И. История древнего мира. Часть 1-2. М., 2000
8. Очерки по истории Пакистана (1947-1997). Т., 1997.

Страницы истории и историографии Индии и Афганистана. М., 2000

Yaponiya tarixi

1. История Востока. Часть 1. Восток в древности. М., 1997.
2. Вигасин А., Данномаев М. История Древнего Востока. Учебник. М., 2001.
3. Васильев В. История Востока 2-том. М., 2004.
4. Немировский А.И. История древнего мира Часть 1-2. М., 2000.

Koreya tarixi

1. Ан В. Корейская диаспора XX-го столетия глазами художника. Ташкент- Сеул, 2002
2. Ата-Мирзаев О, Гентшке В.Л. Узбекистан многонациональный: историко - демографический аспект. Ташкент, 1998.
3. Вигасин А., Данномаев М. История Древнего Востока. Учебник. М., 2001.
4. Еремян Р. В. Корейские художники Узбекистана. Ташкент, 2001
5. История Востока. Часть 1. Восток в древности. М., 1997.
6. Ким В. Правда - полвека спустя. Ташкент. 1999

7. Пак Б.Д. Корейцы в Российской империи. М, 1993
8. Раджабов Р. Қадимги дунё тарихи. Т., 2009
9. Торкунов А. Корейский вопрос // Международная жизнь, 2003, №5, стр. 61-75.
10. Торкунов А.В. История Кореи (Новое прочтение). М., 2003.
11. Умумий тарих. Қадимги давр. Үкүв құлланма. Т., 2010.

Xitoy tarixi

1. Boynazarov F. Qadimgi dunyo tarixi. – Т., 2006.
2. Qizhi Zhang. An Introduction to Chinese History and Culture. – New York-Dordrecht- London: Foreign Language Teaching and Research Publishing Co., 2015. – 472 p.
3. Ropp Paul S. China in the World history. – New York: Oxford University Press, 2010. – 205 p.
4. Васильев В. История Востока.1- 2-том. – М., 1998
5. История Востока. Восток в древности. – М.: Восточная литература, 2011
6. Кравцова М. История культуры Китая. – СПб.: Издательство Лань, 2003. – 416 с.
7. Кучера С. Древнейшая и древняя история Китая. – М.: Восточная литература, 1996.
8. Малявин В.В. Китайская цивилизация. М., 2001.
9. Меликсетов А.В. История Китая. – М.: Восточная литература, 2002.
10. Новейшая история стран Азии и Африки. XX век. Части 1-3. – М., 2001.
11. Раджабов Р. Қадимги дунё тарихи. – Т., 2009
12. Родригес А.М. История стран Азии и Африки в новейшее время. – М., 2009.
13. Ходжаев А., Каримова Н. Великий шелковый путь: история и современность. Т., 2019. – 272 с.

G‘arb mamlakatlari tarixi

1. Актуальные проблемы Европы. Проблемно-тематический сборник. М., 1991-2000
2. Брандт В. Воспоминания (о новейшей политике ФРГ). М., 1991.
3. Германия. Факты. Издано: Ведомство печати и информации Федерального правительства. Германия, 1998.
4. Древнейшие государства Восточной Европы. М., 1999
5. История Англии. М., 2003.
6. История средних веков в 2-х томах. Под.ред. Карпова Т. М., 1998
7. Новая и новейшая история . Журнал. М., 1991-2000
8. Новая история стран Европы и Америки. Второй период. Под ред. И.М.Кривогузя и Е..Э.Юровской. М., 1998.
9. Новая история стран Европы и Америки. Второй период. Под ред. И.М.Кривогузя и Е..Э.Юровской. М., 1998.
- 10.Новая история стран Европы и Америки. Первый период. Под ред. Е.Э.Юровской и И.М.Кривогузя. М., 1998.
- 11.Новейшая история стран Европы и Америки. Часть 1-3, М., 2001.
- 12.Понамарев М.В., Смирнов С.Ю. Новая и новейшая история Европы и Америки. 1-3-том. М., 2000.
- 13.Раджабов Р. Кадимги дунё тарихи. Т., 2009.
- 14.Страны мира. Энциклопедический справочник. М. 1999.
- 15.Умумий тарих. Қадимги давр. Ўқув қўлланма. Т., 2010.